

## Csíkos napraforgó: A ropogós arany, ami a földeken terem

A csíkos napraforgó (*Helianthus annuus*) az egyik legfontosabb olaj- és étkezési magtermelő növény a világon. A napraforgó termesztésének két fő típusa van: az ipari felhasználásra szánt olajnapraforgó és az étkezési célú csíkos napraforgó, amely elsősorban snackként és madáresélgként kerül hasznosításra. Az utóbbi típust nagyobb méretű, vastagabb héjú magja különbözteti meg az olajnapraforgótól, és termesztése is némileg eltérő agronómiai feltételeket igényel.

### Termesztéstechnológia

- **Talaj- és éghajlati igények**

A csíkos napraforgó számára a legkedvezőbbek a mély termőrétegű, középkött vagy jó vízgazdálkodású talajok. A termesztéshez elengedhetetlen a megfelelő humusztartalom és a jó tápanyagellátottság. Az ideális pH-érték 6-7 között mozog. A növény kiváló szárazságtűrő képességgel rendelkezik, de a megfelelő hozam érdekében a csapadékosabb időjárású régiók vagy az öntözött területek előnyösebbek.

- **Vetési idő és vetőmaghasználat**

A csíkos napraforgó vetési ideje április közepétől május elejéig terjed, amikor a talaj hőmérséklete eléri a 8-10°C-ot. A vetésmélység 4-6 cm, a sortávolság pedig általában 60-75 cm, ami biztosítja a növények megfelelő fejlődését. A hektáronkénti optimális tőszám 40 000-55 000 közé esik, a fajta adottságaitól és a termesztési céltól függően.

- **Tápanyag-utánpótlás és növényvédelem**

A [csíkos napraforgó](#) magas tápanyagigényű növény. A megfelelő nitrogén-, foszfor- és káliumellátás elengedhetetlen a nagy hozamok eléréséhez. A vetés előtti szerves trágyázás és a fejtrágyázás szintén hozzájárul a megfelelő fejlődéshez.

A növényvédelem során kiemelt figyelmet kell fordítani a gyomirtásra, amely mechanikai vagy vegyszeres úton is elvégezhető. A legnagyobb veszélyt a peronoszpóra (*Plasmopara halstedii*), a fehérpenészes rothadás (*Sclerotinia sclerotiorum*) és a különböző rovarok, például a drótférgék és a levéltetvek jelentik. A megelőző védekezés és a rezisztens fajták alkalmazása kulcsfontosságú.



## **Betakarítás és tárolás**

A csíkos napraforgót augusztus végén vagy szeptember elején takarítják be, amikor a nedvességtartalma 10-12% körülire csökken. A betakarítás során fontos a kíméletes aratás, hogy a magok ne sérüljenek. A megfelelő tárolás érdekében a magokat tisztítani és szárítani kell, hogy megakadályozzuk a penészesedést és a rovarfertőzéseket.

## **Hasznosítás és jelentőség**

A csíkos napraforgó legfontosabb felhasználási területe az étkezési napraforgómag előállítása, amelyet pörkölve, szóva vagy natúr formában fogyasztanak. Emellett madáreleségként is népszerű, mivel tápláló és energiadús takarmányt biztosít a téli időszakban. A héjas magvak hántolás után különböző élelmiszeripari termékek alapanyagául is szolgálhatnak.

A csíkos napraforgó termesztése gazdasági szempontból is jelentős, hiszen kereslete folyamatosan növekszik, különösen a madáreleség és az egészségtudatos táplálkozás népszerűsödésével. Az éghajlatváltozással szembeni viszonylagos ellenálló képessége miatt a jövőben is fontos szereplő marad az agrárszektorban. A termesztés megfelelő technológiai alkalmazása mellett a csíkos napraforgó magas hozamot biztosíthat, így jövedelmező növény lehet a hazai és nemzetközi piacokon egyaránt.



PRIMAG  
— 1991 —